

www.jollibre.com

© Del text: 2004, Guillem Sala

© De les il·lustracions: 2004, Anna Llimós Plomer

© D'aquesta edició:

2017, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor S. L.

Carrer de les Ciències 73, Nau 10.

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 91 744 90 60

ISBN: 978-84-16661-45-9

Dipòsit legal: M-3001-2017

Printed in Spain – Imprès a Espanya

Primera edició: març de 2017

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'Art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Heu vist passar en Puça amb bicicleta?

Guillem Sala

Il·lustracions d'Anna Llimós

jollibre

Hola

Ah, hola! Ja ets aquí al davant. D'això..., gràcies per obrir per fi aquest llibre, duia temps tancat i comprimit en un prestatge. Començava a sentir-se encarcerat, li feia mal la coberta i li venien rampes a la pàgina 34. Has patit mai un esquinç de capítol? És bastant dolorós. I quan dues pàgines que no s'estimen s'amorren durant massa estona... És terrible, comencen a canviar les lletres de lloc, a formar paraules ofensives, a llençar-se d'una banda a l'altra les lletres *t* i *l*, que són les que tenen més punxa i fan més mal. Un drama. Total, que gràcies per obrir per fi aquest llibre.

5

Totes aquestes lletres les he escrites jo. Abans no hi eren. O més ben dit, sí que hi eren, per-

què són lletres de l'abecedari, però no expliquen aquesta història perquè encara mai ningú no les havia col·locades en aquest ordre exacte. Mentre la llegeixes, poses en marxa una caravana de lletres que travessa pàgines i capítols i que, mentre viatja pel paper, explica coses.

6 La idea d'escriure un llibre em va venir mentre xerrava amb la meva amiga Anna. Vam decidir que jo hi posaria les paraules i ella, els dibuixos. L'endemà em vaig llevar molt content i amb ganes d'explicar moltes coses als meus estimats lectors. Amb un boli entre les dents, em vaig abocar a un foli blanc com qui mira el paisatge des del balcó.

Havia de ser un paisatge ple de personatges: els amics de la Granota, l'increïble àrbitre Francisco Lambruschi, la princesa *pija*, el *punki* tranquil, el pingüí Manel i, és clar, en Puça. Però així, d'entrada, no n'hi havia cap, de paisatge. Com a molt un desert antàrtic, blanc com un full de paper. El foli era la radiografia de la meva ment: en blanc.

Vinga, pensa, pensa... Com podria començar aquesta filera de paraules? «Hi havia una vega-da un nen, que sóc jo, apassionat per la fruita tropical.» Bah, no. «Temps era temps, quan el meu avi encara duia grenyes, vaig néixer molt jovenet.» Bah, tampoc.

Després de rumiar-ho una bona estona, vaig decidir ser menys original que una fotocòpia i començar... pel començament! Vaig decidir començar per la tarda en què l'Anna i jo conver-sàvem. Potser tu rondaves per allí i ens vas veure, a l'Anna i a mi, asseguts en un banc de pedra del passeig. Potser t'havies disfressat de mosca i estaves tranquil·lament mosquejant sobre el meu nas tot escoltant-nos.

Si no és així, agafa la imaginació i vine, que t'ho explico. Comença aquesta història. Ha cai-gut la tarda roent del dissabte 5 de juliol del 2003. He dinat macarrons amb salsa de bolets (boníssims).

L'Anna i jo parlem de les nostres petites co-ses, de coses com el món o la vida o les vacances

o els amics o l'ESO. Mengem pipes en un banc de pedra del passeig. Hi ha papallones de color blau i libèl·lules de color taronja. Del cel pengen tres núvols amb forma de locomotora, de telèfon i de samarreta. La calor desfà els tres núvols, que a poc a poc es desdibuixen i regalimen pel cel com gelats de nata. L'Anna i jo tenim una conversa...

8

–Avui ja som al dia 5, oi? –aquest que parla sóc jo.

–Sí, avui és el dia 5 del mes 7 de l'any 2003 del segle XXI del mil·lenni 3r del món 2 –i aquesta és l'Anna. Dibuixa molt bé i sap comptar fins a infinit.

–Del món 2?

–Sí, perquè potser abans que nosaltres ens poséssim a comptar el temps, vull dir abans del dia 1 de gener de l'any 1, els humans del passat ja l'havien comptat d'alguna altra manera. Era una època que no està dins el nostre calendari però que també era *temps*. Abans de l'any 1 del nostre món 2, hi havia el món 1.

–*Ual·la!* I com devia ser, el món 1?

–Doncs els humans eren bastant primitius. No demanaven les coses sisplau i tot això. Ni parlar-ne! Venia algú i t'agafava el foc i els fills i se'ls emportava a la seva tribu.

–Ara això ja no passa gaire.

–No, ara ja no. Avui en dia, demanes «Foc, sisplau» i tothom te'n dona. No és com abans.

-No, amb el foc no és com abans. Però en aquest món 2, els nens sí que els agafen i els separen. Això passa quan arriben les vacances.

-Què vols dir que separen els nens?

10 -Que durant les vacances, els pares s'enduen els fills amb la seva tribu, que és la família, i així separen els nens que han estat tot l'any junts. Fixa't en el nostre grup: l'Esther ha marxat a Torredembarra; l'Ibrahim, al Marroc; l'Evelyn, a Salou, i en Puça i la seva família passaran l'estiu fent mudances. Està claríssim: quan arriben les vacances, els nostres pares ens separen.

-Sí, tens raó. I ja gairebé no ens trobarem més, perquè l'any que ve, quan entrem a l'ESO, cadascú anirà al seu institut i farà altres amics. I ja no ens veurem tant.

-I encara menys amb en Puça, que se'n va a viure a una altra ciutat. A ell no sé quan el veurem.

-Puf! És veritat, que en Puça se'n va... No el veurem més. Potser, fins i tot, un dia l'oblidarem.

–Apaaa! Això sí que no! Jo no l’oblidaré mai, en Puça.

–I tu què saps? El temps és molt llarg, més llarg i encara més llarguíssim que infinit: potser quan tinguis cinquanta-tres anys no recordaràs com era en Puça ni les coses que li passaven. Potser quan una persona arriba als cinquanta-tres anys i mig, oblida automàticament l’any en què va fer 6è de Primària.

11

–Ostres! Quina pena.

–Sí que és una pena. I no té remei.

–Potser sí que té remei. Perquè ja sé què faré: escriuré un llibre que explicarà les coses que m’han passat aquest any. Les ordenaré cronològicament i a cada capítol hi posaré la seva data exacta. Així, quan faci cinquanta-tres anys i mig, ho llegiré i ho tornaré a recordar tot. Recordaré els meus amics de quan era petit i totes les aventures que ens van passar!

–*Guai!* Ara sí que has tingut una bona idea. Però no t’emocionis, que no et passa gaire sovint.

-I tu que dibuixes tan bé, podries fer els dibuixos del llibre!

-Sííí. Serà superdivertit. Et dibuixaré. Però no et preocupis, que no et faré tan lleig com ets en realitat.

12 -Escolta, graciosa, que també t'hauràs de dibuixar a tu mateixa. Aquí sí que t'hi hauràs d'esforçar perquè el paper no se t'escapi corrents.

-A mi mateixa? Sí, home, i una caca de la vaca!

-Que sí, nena, que tu sortiràs molt sovint als records que explicaré d'aquest any. Per tant, has de sortir al llibre i als dibuixos.

-Mmm... està bé, d'acord.

-*Guai.*

-Quan ens hi posem?

-Demà.

-Demà, jura-ho.

-Ho juro.

-Per la Granota?

-Per la Granota.

La majoria de les converses se les endú el vent per sempre més. El vent és el cotxe de la veu. Altres converses, menys viatgeres, queden enregistrades a la ràdio. La ràdio és la casa de la veu. I algunes altres, molt poques, amb el temps es converteixen en un llibre. Com un capgròs que un dia s'emmiralla en l'estany i («que *catxes* que m'he posat!») resulta que ja és una granota. Per arribar a príncep encara haurà de menjar moltes sopes de mosca i esperar el petó d'una princesa disposada a amorrar-s'hi. S'entén que el cas no arribi sinó excepcionalment.

13

La conversa que l'Anna i jo vam tenir en un banc de pedra, entre pipa i pipa, és una d'aquelles que tal dia com avui s'ha convertit en tot un llibre. Tal dia com avui tens aquest llibre a les mans i, si en tens ganes, el pots llegir fins al final i així m'ajudaràs a conservar el record de quan era petit, dels amics que tenia i de les coses fabuloses que ens van passar l'any en què fèiem 6è de Primària.

1

Corre, Puça!

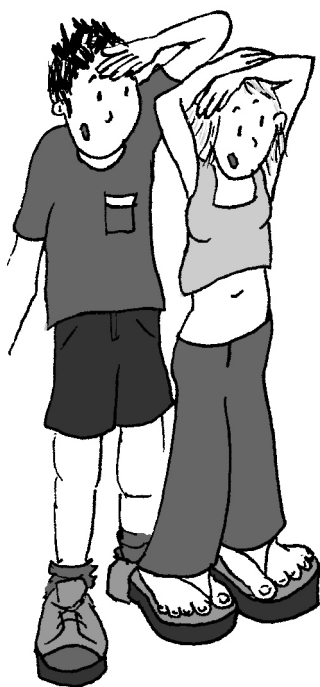
Divendres, 27 de setembre del 2002

15

De l'escola en tinc un munt, de records. Aquest any, a 6è de Primària, m'hi han passat moltes coses. El meu millor amic de la classe és en Puça. Li diem Puça perquè fa 1 metre i 9 centímetres d'alçada: és un nen escàs. Però en Puça és el més ràpid de l'escola. Quan arrenca a córrer no li veus les cames sinó una mena de ventiladors, com si fos de dibuixos animats. A més, el tenim molt ben entrenat, perquè de tant en tant algú crida: «Corre, Puça!», i en Puça, no importa què estigui fent en aquell moment, surt disparat. És molt obedient.

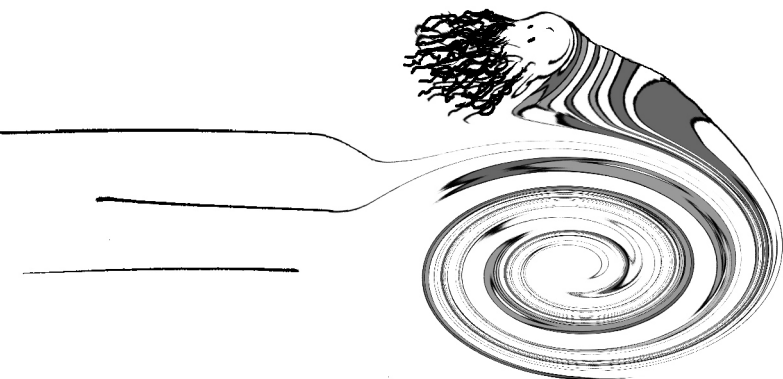
La nostra mestra preferida és l'Assumpta. Explica les coses i és com si les veiessis, com si

estigués escrivint idees directament dins el teu cap. Quan comença la classe i diu: «Avui veurem...», sempre hi ha algú que crida: «La reproducció humana!». Però vinga a passar les classes i aquest tema no arriba mai. És igual, perquè, quan els explica l'Assumpta, tots els temes són divertits i interessants, encara que no tinguin res a veure amb la reproducció humana.

Però si el que vols és viure emocions fortes i endinsar-te en el Túnel del Terror, has de venir a la classe de català de la senyoreta Enterramorts. Diuen que s'alimenta de carn humana. Una vegada l'Enterramorts (ella diu que es diu Montse) ha entrat per la porta de classe, l'objectiu consisteix a sobreviure sense ser devorat. Per aconseguir-ho hi ha una regla

d'or: sobretot, MAI, repeteixo, MAI no t'has de dirigir a ella dient-li «Enterramorts». A en Puça se li va escapar un cop i tots vam cridar immediatament: «Corre, Puça!», i sort en va tenir. Va batre el rècord mundial dels 20 metres taules.

18 Un matí de començaments de curs, el dia 27 de setembre de l'any 2002, a la classe de català tocava llegir poemes.

–Núria –diu l'Enterramorts–, surt a la pissarra a llegir el teu poema.

Com si carregués un sac de cent quilos, la Núria s'arrossega fins a la pissarra, desplega un foli polsegós i llegeix sense cap entusiasme:

*Tinc una bicicleta
que em porta molt lluny.
Si algú me la trenca
li donaré un cop de puny.*

–Ja està?

–Sí.

–Està bé, Núria, però t’hi has d’esforçar una miqueta més.

–Sí.

–Martí, surt a la pissarra a llegir el teu poema.

En Martí s’aixeca d’un bot i, molt decidit i somrient, es planta al davant de la pissarra. Solemnement, desenrotlla un feix de fulls, mira la classe sense deixar de somriure i declama amb molt de teatre:

*Ploro, oh Pàtria,
la teva aflicció
quan evoco les dagues de la desventura!
La ràbia de l’exili crema les entranyes de...*

–Martí... –interromp la mestra–. Escolta, obre el llibre per la pàgina 152.

En Martí agafa el llibre que li ha atansat la mestra i les cames li comencen a tremolar.

–Llegeix el poema de la pàgina 152.

En Martí s’encongeix i s’encongeix fins a la mida d’en Puça. Com si un puny de ferro li es-

premés la gola, llegeix: *Ploro-oh-Pàtria-la-teva-aflicció-quan-evoco-les-dagues-de-la-desventura-la-ràbia-de...*

–Què et sembla, Martí?

–Ehem... Quina casualitat.

20 L'Enterramorts s'aixeca de la cadira. La seva ombra cobreix tota la classe –pànic! El llavi inferior és una cascada d'escuma verda i els ullals s'han estirat fins a la barbata. El pobre Martí ja no fa ni dos pams d'alçada. Ho ha copiat del llibre de text! Però que burro!

Estem tots aterrits i convençuts que l'Enterramorts se'l cruspirà allà mateix, amanit amb una mica de guix, quan la porta s'obre i apareix un senyor molt baixet. El reconec de seguida: el pare d'en Puça. Amb molta educació, diu:

–Disculpi, la senyoreta ENTERRAMORTS, si us plau?

Excepte en Martí, tots ens petem de riure. Però a la senyoreta Enterramorts no li ha fet cap gràcia i encara no ha dinat. Té la camisa

amarada d'escuma verda i els ullals li arriben a la cintura. S'acosta al pare del meu amic, ai que se l'empassa, obre una boca d'un metre i...

–Corre, pare! –crida en Puça. Rècord mundial dels 100 metres passadissos!